

Middelfart kommune
Nytorv 9
5500 Middelfart

Arbejdstilsynet
Tilsynscenter Syd
Landskronagade 33
2100 København Ø

T 70 12 12 88
at@at.dk
www.at.dk

CVR 21481815

13. februar 2023

Afgørelse

Vi sendte en høring til jer den 26. januar 2023 i forlængelse af tilsynsbesøget den 10. januar 2023.

På besøget hos Østre Skole og SFO, Viaduktvej 55, 5500 Middelfart, talte vi med skoleleder Louise Holst Mortensen, viceskoleleder Jens Hedegaard og arbejdsmiljørepræsentant Søren Als.

I har nu haft mulighed for at komme med jeres bemærkninger til sagens oplysninger. Hvis I har sendt bemærkninger til os, er de indgået i vores vurdering af sagen, og de fremgår af afsnittet nedenfor om sagens oplysninger.

Vi har på baggrund af de samlede oplysninger truffet følgende afgørelse:

Påbud

Virksomheden påbydes at sikre, at arbejdet planlægges, tilrettelægges og udføres, så risikoen for vold er effektivt forebygget. Det skal I gøre i forbindelse med arbejdet med elever i indskoling.

I skal efterkomme påbuddet **senest den 1. juni 2023**.

I skal orientere alle arbejdsmiljø- og tillidsrepræsentanter, der er berørt af påbuddet.

I skal **senest den 8. juni 2023** give os besked om, hvordan I har efterkommet påbuddet. Inden I giver os besked, skal I orientere arbejdsmiljøorganisationen om, hvordan påbuddet er efterkommet. I skal bruge [formularen](#) på vores selvbetjeningsløsning Arbejdsmiljø i din virksomhed.

Begrundelse for påbuddet

Vi har vurderet, om risikoen for vold er til stede i arbejdet, og hvordan virksomheden har forsøgt at forebygge risikoen.

Ved vold forstås fysisk vold i form af angreb mod legemet og psykisk vold i form af trusler og anden krænkende adfærd, herunder chikane.

Sag

20220093311/7
Ansvarlig:
Nanna Søllingvraae
Lauridsen

CVR 29189684
P 1003313481

Side 1/6

Vi vurderer, at arbejdet med elever i indskolingen på Østre Skole ikke er planlagt, tilrettelagt og udført, så det er sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt. Der er risiko for, at utilstrækkelig forebyggelse af risikoen for vold kan forringe ansattes fysiske eller psykiske sundhed på kort eller lang sigt.

Vi har ved vurderingen lagt vægt på, at risikoen for vold ikke er forebygget tilstrækkeligt. Det bygger vi på følgende:

- Der er dagligt ansatte, der udsættes for fysisk vold fra elever i indskolingen i form af fx slag, spark og kast med genstande.
- Der er flere gange dagligt ansatte, der oplever krænkende tiltale fra elever i indskolingen, fx "dumme kælling", "fuck dig" eller "hold din kæft". Indimellem fremsætter elever trusler mod ansatte, som fx "jeg slår dig ihjel". Der er også eksempler på elever, der truer nonverbalt, fx ved at køre en finger tværs over halsen på sig selv, mens de ser på den ansatte - som for at indikere, at den ansatte burde få halsen skåret over.
- Der er ugentligt ansatte, der tilkalder assistance fra kolleger eller ledelse til at tackle høje konflikt-niveauer og udadreagerende adfærd fra elever i indskolingen. Nogle ansatte oplever, at der dagligt er arbejds-situationer, hvor de overvejer eller har lyst til at tilkalde assistance fra kolleger eller ledelse pga. udadreagerende adfærd fra elever.
- Der er forældre til elever i indskolingen, der kan være voldsomme og verbalt grænseoverskridende i deres sprog og kropssprog mod ansatte.

Arbejdstilsynet har ved vurderingen af virksomhedens forebyggelse lagt vægt på følgende:

- Virksomheden har ikke kortlagt risikoen for vold. Det bygger vi på, at hændelser med fysisk og psykisk vold fra elever eller forældre ikke ensartet og systematisk registreres. Det er op til den enkelte ansatte at definere og vurdere, hvad der opfattes og registreres som vold.

I sin vurdering lægger Arbejdstilsynet endvidere vægt på, at virksomheden i februar 2022 iværksatte en 4-ugers fokusperiode med særligt fokus på registrering af hændelser med vold mod ansatte. Det oplyses, at der i måleperioden sås en markant stigning i registrerede episoder. Hvor der normalt registreres 2-4 hændelser om måneden på skolen samlet set, blev der i fokusperioden registreret 116 episoder. Siden fokusperiodens udløb i februar 2022 har registreringsniveauet igen ligget ret stabilt på 2-4 registreringer om måneden. Det oplyses, at dette ikke er retvisende for den aktuelle og reelle forekomst.

Med afsæt heri vurderer Arbejdstilsynet ikke, at virksomheden har overblik over omfanget og karakteren af den vold, som finder sted i arbejdet. Manglende overblik over forekomsten af vold gør det vanskeligt for arbejdsmiljøgruppen at identificere og iværksætte effektiv og tilstrækkelig forebyggelse.

Arbejdstilsynet har medtaget i sin vurdering, at der både lokalt og på forvaltningsniveau er et planlagt fokus på netop voldsforebyggelse i 2023. Da den konkrete effekt heraf ikke kendes endnu, vurderes dette ikke at have indvirkning på den samlede vurdering. Effekten af forløbet kan være en del af virksomhedens tilbagemelding på påbuddet.

Arbejdstilsynet har i sin vurdering endvidere medtaget ledelsens oplysninger om, at skolen og elevgruppen generelt opleves rolig og harmonisk, og at der generelt er ro og orden. Hændelser med udadreagerende adfærd er fordelt på få elever, og det er således ikke en adfærd eller problematik, der tegner det generelle billede af skolen eller elevgruppen. Arbejdstilsynet vurderer imidlertid ikke, at dette har indvirkning på de mangler i virksomhedens voldsforebyggelse, som er påpeget.

Vi vurderer derfor samlet, at arbejdet med elever i indskolingen udsætter de ansatte for en sikkerheds- og sundhedsmæssig risiko. Utilstrækkelig forebyggelse af risikoen for vold forøger de ansattes risiko for at blive udsat for vold. Udsættelse for vold forøger ansattes risiko for at udvikle belastningsrelaterede sygdomme som angst og depression og for i nogle tilfælde at udvikle posttraumatisk belastningsreaktion (PTSD). De ansatte risikerer også at få fysiske helbredsskader.

Sagens oplysninger

Virksomheden

Østre Skole er en folkeskole i Middelfart Kommune. Skolen har et almentilbud fra 0.-9. klasse med tilknyttet SFO samt et specialundervisningstilbud, C-klasserne, for elever med generelle indlæringsvanskeligheder. C-klasserne har også tilknyttet et SFO-tilbud. Endelig er skolen basisskole for alle udenlandske børn, der ankommer til kommunen.

Skolens ledelse består af skoleleder Louise Holst Mortensen, viceskoleleder Jens Hedegaard samt afdelingsledere.

Grundlag for påbuddet

Besøg på virksomheden

- Tilsynsbesøg den 10. januar 2023. Fra virksomheden deltog skoleleder Louise Holst Mortensen, viceskoleleder Jens Hedegaard og arbejdsmiljørepræsentant Søren Als

Samtaler med ledelse og ansatte

- Arbejdstilsynet har afholdt 2 gruppesamtaler med i alt 7 ansatte den 10. januar 2023.
- Arbejdstilsynet har afholdt samtale med ledelsen den 10. januar 2023. Fra virksomheden deltog skoleleder Louise Holst Mortensen og viceskoleleder Jens Hedegaard.

Risiko for og forekomsten af arbejdsrelateret vold

Ansatte oplyser, at der dagligt er ansatte, der udsættes for fysisk vold fra elever i indskolingen i form af fx slag, spark og kast med genstande. Herudover er der flere gange dagligt ansatte, der oplever krænkende tiltale fra elever i indskolingen, fx "dumme kælling", "fuck dig" eller "hold din kæft". Indimellem fremsætter elever trusler mod ansatte, som fx "jeg slår dig ihjel" eller "min mors kæreste banker dig". Der er også eksempler på elever, der truer nonverbalt, fx ved at køre en finger tværs over halsen på sig selv, mens de ser på den ansatte - som for at indikere, at den ansatte burde få halsen skåret over.

Ansatte oplyser, at der ugentligt er ansatte, der tilkalder assistance fra kolleger eller ledelse til at tackle høje konfliktniveauer og udadreagerende adfærd fra elever i indskolingen. Nogle ansatte oplever, at der dagligt er arbejdsituationer, hvor de overvejer eller har lyst til at tilkalde assistance fra kolleger eller ledelse pga. udadreagerende adfærd fra elever.

Ansatte oplyser, at der er bestemte situationer, som kan opleves særligt risikofyldte. Her nævnes frikvartererne, hvor man som gårdvagt kan opleve et højt konfliktniveau mellem eleverne og en kaotisk stemning, som er svært at styre. Herudover nævnes, at der har været episoder i gymnastiksalen, hvor elever er blevet voldsomme, og hvor man som ansat ikke har vidst, hvordan man bedst kunne tackle situationen i de rammer, og hvor det var uklart, hvordan man kunne tilkalde hjælp.

Ansatte oplyser, at der er forældre til elever i indskolingen, der kan være voldsomme og verbalt grænseoverskridende i deres sprog og kropssprog mod ansatte - fx oplyses om en ansat, der på mail blev kaldt "skingrende sindssyg" af en forælder, ligesom der oplyses om et møde på skolen, hvor en vred forælder rejser sig, læner sig ind over bordet mod en ansat og peger den ansatte op i ansigtet, mens forælderen skælder ud.

Virksomhedens forebyggelse

Ansatte oplyser, at der ikke er en fælles definition af vold eller en klar instruks om, hvad der skal registreres som vold. Det er ansattes individuelle grænser og opfattelser, der definerer, hvad der betragtes og registreres som vold. Ansatte oplyser, at der blandt de ansatte er ret forskellige opfattelser og grænser, og at der er forskellighed i, hvornår man tænker, at en hændelse skal registreres som vold. Fx oplyses om en nylig episode, hvor en elev kastede sand i ansigtet på en ansat i indskolingen. Her var det uklart for den ansatte, om denne hændelse skulle registreres som vold. Den ansatte endte med ikke at registrere hændelsen.

Ledelsen oplyser, at der pt. ikke findes en nedskrevet fælles definition på vold, og at der blandt de ansatte er forskellige opfattelser af, hvad vold er, og hvad der registreres som vold. Af samme grund er det et planlagt tema på et kommende forårsmøde i 2023 at få udarbejdet en fælles definition. Ledelsen oplyser, at voldsforebyggelse i det hele taget er et indsatsområde i 2023 på både forvaltningsniveau og lokalt på Østre Skole.

Ledelsen oplyser, at der i februar 2022 blev iværksat en fokusperiode - 4 uger - med særligt fokus på registrering af hændelser med vold mod ansatte. Konkret fik ansatte til opgave at registrere alle episoder med fysisk og psykisk vold gennem de 4 uger. Registreringerne skulle foretages i et fysisk papirskema udarbejdet til formålet. I skemaet skulle ansatte udfylde, hvem der havde været involveret i episoden samt krydse af, hvilken type vold, de havde oplevet - fx slag, spark, spyt, riv, krads, trusler, krænkende tiltale m.v. Herudover kunne de angive, hvor påvirkede de følte sig af episoden.

Ledelsen oplyser, at målingen gav en markant stigning i registrerede episoder. Hvor der normalt registreres 2-4 hændelser om måneden på skolen samlet set, blev der i fokusperioden registreret 116 episoder. Efterfølgende analyse af registreringerne viste blandt andet, at ca. halvdelen af episoderne handlede om verbal vold, ligesom det blev tydeligt, at de fleste registreringer gik på de samme 10-15 elever. Endelig viste analysen, at en relativ stor del af

Ledelsen oplyser, at ansatte oplevede det fysiske skema, som blev anvendt til registrering i fokusperioden, som nemmere og mere lettilgængeligt at udfylde end det digitale registreringssystem, der bruges normalt. Siden fokusperiodens udløb i februar 2022 har registreringsniveauet igen ligget ret stabilt på 2-4 registreringer om måneden. Dette opfattes af ledelsen ikke som retvisende for den aktuelle og reelle forekomst. Fx oplyser ledelsen, at den har kendskab til en nylig konkret episode med fysisk vold mod en ansat, hvor der blev taget hånd om eleven og situationen, men hvor episoden ikke er blevet registreret som en voldsepisode mod den implicerede ansatte.

Ledelsen oplyser, at der arbejdes med den pædagogiske tilgang, der hedder low arousal, samt konfliktnedtrappende kommunikation. Når ansatte møder udadreagerende adfærd fra elever er instruksen som udgangspunkt, at de skal anvende low arousal. Hvis en elev er til fare for sig selv eller andre, forventes det, at ansatte gennemfører en magtanvendelse. Hvis eleven er udadreagerende mod inventar er instruksen, at ansatte skal trække sig.

Ledelsen oplyser, at skolen og elevgruppen generelt opleves rolig og harmonisk, og at der generelt er ro og orden. Hændelser med udadreagerende adfærd er fordelt på få elever, og det er således ikke en adfærd eller problematik, der tegner det generelle billede af skolen eller elevgruppen.

Anvendte regler

- § 38, stk. 1, og § 77, stk. 1, i lovbekendtgørelse nr. 2062 af 16. november 2021 af lov om arbejdsmiljø.
- § 26 i bekendtgørelse nr. 1406 af 26. september 2020 om psykisk arbejdsmiljø.

Vejledning til at efterkomme påbuddet

Arbejdstilsynet kan vejlede generelt om metoder til at forebygge problemer med vold. Områder, som kan være centrale med henblik på varige løsninger, er nævnt nedenfor. Det kan være hensigtsmæssigt, at I selv finder frem til konkrete og specifikke løsninger til at forebygge risikoen for vold, og at I inddrager ansatte i dette arbejde.

For at forebygge risikoen for vold kan I fx:

- Sikre, at ansatte kender og bakker op om en fælles definition på fysisk og psykisk vold
- Sikre, at hændelser med fysisk og psykisk vold registreres systematisk, så virksomheden kan danne sig et reelt overblik over omfanget og karakteren af volden. Arbejdsmiljøorganisationen kan dermed anvende registreringerne til at analysere hændelserne og fremadrettet sætte passende og effektive forebyggende tiltag i værk
- Sikre, at risikoen for vold løbende, systematisk og ensartet vurderes, og at ansatte gives handleanvisninger til, hvordan de arbejder sikkert med elever eller arbejdsopgaver, der udbyder en voldsrisiko
- Sikre, at alle følger samme forebyggelsesstrategi for vold, herunder har viden, kompetencer og metoder til at tackle den aktuelle elevgruppe.

I kan læse mere om at forebygge risikoen for vold i At-vejledningen om vold via følgende link: www.at.dk/d-4-3.

Hent også gerne inspiration til forebyggende tiltag i Arbejdstilsynets spørgeguide om fysisk og/eller psykisk vold: <https://at.dk/tilsyn/tilsyn-med-det-psykiske-arbejdsmiljoe/psykisk-arbejdsmiljoe-spoergeguide/risikofaktorrettede-spoergeguides/>.

Herudover ønsker Arbejdstilsynet at henvise til følgende materiale:

- Temasiden Vold som Udtryksform, der har information om og inspiration til voldsforebyggelse på arbejdspladser. I finder siden her: <https://voldsomudtryksform.dk/>.
- Temasiden "Vold og trusler" på hjemmesiden for BFA Velfærd og Offentlig Administration. Siden finder I her: https://www.arbejdsmiljoweb.dk/trivsel/vold_og_trusler.

I kan klage over påbuddet

Hvis I ønsker at klage over påbuddet, skal I sende klagen til Arbejdstilsynet. Vi skal modtage klagen inden fire uger efter, at I har modtaget påbuddet. I behøver ikke at rette jer efter påbuddet, mens klagen bliver behandlet. Hvis vi fastholder påbuddet, sender vi klagen videre til Arbejdsmiljøklagenævnet, som vil behandle jeres klage.

Følg jeres sag digitalt

Få overblik over denne sag og eventuelle andre sager med Arbejdstilsynet på [Arbejdsmiljø i din virksomhed](#). Her kan I bl.a. se kommende frister, og om Arbejdstilsynet vurderer, at I har efterkommet påbuddet.

Ring, hvis I har spørgsmål

I er velkomne til at ringe til Arbejdstilsynet på 70 12 12 88, hvis I har spørgsmål til påbuddet.

Venlig hilsen

Nanna Søllingvraae Lauridsen
Tilsynsførende